

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELOFIZETESI AR :

Helyben :		Vidékre:	
Félévre	3 frt — kr.	Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	1 „ 50 „	Negyedévre	2 „ 50 „

Felelős szerkesztő és lap-
tulajdonos :

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL :

Debreczen, Főtér Hungária-palota földszint. Bejárat
Kádas-utca felől.

A Debreczeni Újság
az összes debreczeni lapok között
a legtöbb példányban
jelenik meg.

A verseczi veszedelem.

— Saját tudósítónktól. —

Rettenetes orkán, vihar és jég-
eső pusztított tegnap este — mint tu-
dósítónk írja — Verseczen, a melynek
több emberélet áldozata is van. Hossz-
szabb szárazság után este 6 óra tájban
elsötétült a menyboltozat, sűrű homok-
felhő töltötte meg az utcákat, szél-
vész tépte ki a fákat és pusztította az
épületeket. Majd megeredt a jéggel
vegyes zuhogó zápor. A kiket meg-
kaphatott az orkán, azokat elragadta.
Embereket, állatokat, a földre te-
ritett.

A terhes szekerek felfordulva he-
verték az utcákon. Egy lépésnyire sem
lehetett látni. Közben dörgött és vil-
lámlott, mintha a végítélet közeledett
volna. A honvédlaktanya egyik raktá-
rának fedélzetét és falát az utcára
dobta, a vihar s az omladék maga

alá temette a gyakoróltérről be-
menekülő honvédek egy részét.
Martisz Gyula honvédszázadost és
**a legénységet úgy ásták ki a tör-
melék alól** A századosnak lába tör-
rött, azonkívül fején, arcán és kezén
súlyos sérüléseket szenvedett. A le-
génység közül egy őrsvezető azonnal
meghalt.

A Pescha-féle házban az össze-
dült fedél agyonzuzta Mazingov sza-
modeani bolgár kertészt és többeket
életveszélyesen megsebesített. De sú-
lyos sebesülés számtalan történt min-
denfelé a városban és rengeteg dolgot
adnak az orvosoknak. Nincs egyetlen
köz- vagy magánépület, amely vala-
miféle kárt nem szenvedett volna.

A határban, de különösen a ker-
tekben óriási a kár. A legvastagabb
fákat is tőből tépte ki a vihar és le-
döntötte az utcákra, utakra, a buza-
kazlakat, kereszteteket pedig szertehaji-
gálta. Sok állat is elveszett.

A város más oldalán a temesvári
uton egy tanyát döntött romba a vihar
hol három bolgár kertész lett az áldo-
zat, kiket a tűzoltók emberfeletti mun-
kája daczára, csak holtan lehetett elő-
huzni a romok alól.

A nagyszredistyei uton 30—40 az
utszéli árokba forgatott szalmásbuzával
megrakott kocsis hever s a lovak a
vihartól megriadva, eltéptek gyeplőt,
hámot s elrohantak a közeli hegyek
közé árkon-bokron keresztül. Hogy
hány ember kerül ki a felborult sze-
kerek alól, az még csak ezután derül
majd ki, sokan keresik az elveszett
családfőt, a házastársat, vagy a gyer-
meket, aki gabonáért volt kint a ha-
tárban.

Egy asszony, aki zöldséget hozott
fején a kertjéből hazafelé, a légnyo-
mástól hanyat esett s halva maradt a
földön, a vihar ereje s annak zugása
ugy megijesztette, hogy szörnyet
halt.

És mindez a vihar rettenetes or-
ditása alatt és teljes sötétségben tör-
tént, mert a menydörgés és villámlás
alatt a villamtelepet működésbe hozni
nem is lehetett.

A verseczi sebesültek száma
megközelíti a negyvenet. Több
ember most haldoklik. A lakosság
elkeseredve látja a nagy pusztulást. A
kár nagyságát eddig még megközelítő-
leg sem lehet megállapítani. Minden
ház tele van deliblati futóhomokkal,
melyet idecipelt az orkán.

Hamupipőke.

— Regény. —

25. Irta Váradi Ödön.

Mikor pedig a leányok közkivá-
natra eljátszottak egy zongora darabot,
és a közönség — apjára, ki nekik
annyi szívességet tett — újból ma-
gasztalásba tört ki — s a művésznő
eszébe ötlött, milyen sikert aratna ak-
kor Ellácska, az ő volt kedves tanít-
ványa — kit titokban tanított — ha
fellépne, mert az az ő gondos veze-
tése alatt valódi művésznő.

E gondolat nem hagyta nyugodni.
A nélkül is nagyon vágyakozott meg-
látni Ellácskát s ennél fogva egész ész-
revétlenül kiment a fényes teremből,
hogy valahol feltalálja Ellácskát.

A folyóson egy jóságos kinézésű,
idősebb asszonyt látott, ki nyilván a
szolgaszemélyzethez tartozhatott.

— Nem tudja kérem — szólította
meg — van Eröss urnak egy kis nő-

rokona, Ellácska, hol beszélhetnék
most vele?

A megszólított a kulcsárnő volt,
ki szintén szívből szerette Ellácskát.

Nagyon megörült, a mint hallotta,
hogy ez az előkelő urnő olyan érdeklő-
dve kérdezősködött Ellácska után.
Tehát van mégis a fényes vendégsereg
között valaki, ki az ő kis Hamupipő-
kéje iránt is érdeklődik.

— Oh nagyon szívesen odave-
zetem méltóságos asszonyom — fe-
lelt készséggel — mert én, ki kul-
csárnő vagyok a méltóságos urnál, őt
nagyon szeretem.

S azután bevezette Ellácska
szobájába.

Ella éppen kis szobája asztala
mellett ült. Előtte könyv feküdt, de
gondolatai másutt kalandoztak, tekin-
tete borongós volt, arcán bánat tük-
röződött vissza.

Az ajtó kinyitására egy ijedt
mozdulatot tett.

De amint a művésznőt, kit úgy
szeretett s kiért mióta a zenedébe nem
mehetett, oly sokat szenvedett, meg-
látta, örömkialtásba tört ki.

S azután feléje rohant, hogy
megesókolja kezét, de az észrevette
szándékát, átölelte s mondá :

— Csakhogy láthatlak édes gyer-
mekem! Hogy érzed magad?

De Ellácska bánatos tekintetében
benne volt a válasz, hogy Ellácska
boldogtalan.

A kulcsárnő — ki látta, mily
szeretettel öleli át a művésznő Ellát
— mondta el szapora szavakkal, El-
lácska mily sokat szenved, mennyire
bántalmazzák, pedig oly kedves, jó
leány.

A híres zongoraművésznő részt-
vevőleg tekintett Ellára.

(Folyt köv)

Megjelenik mindennap korán reggel.

Előfizetési ára házhoz hordva egy hónapra : ötven krajczár.

POLITIKAI HIREK.

A pénzügyminiszteriumban Graenzenstein Béla pénzügyi államtitkárt szabadideje alatt Toepke Alfréd másodállamtitkár fogja hivatalában helyettesíteni.

Mocsonyi Sándor főispán. A magyarországi nemzetiségi lapok örömmel regisztrálják azt a hírt, hogy Bánffy Dezső b. miniszterelnök Mocsonyi (szerintük Mocsoniu) Sándort szemelte ki Jakabffy utódjává Krassó-Szörény vármegye főispáni székébe. Bánffy miniszterelnök ugyanis Herkules-füredőn román politikusok előtt kijelentette volna, hogy Mocsonyi Sándort, az ismert nemzetiségi vezérpolitikus, szándékozik Krassó megye megüresült főispáni székébe ültetni.

A dunántúli országos képviselők által alakított segély-bizottság, mely a jégkárosultak fölségélyezésére indított mozgalmat, ma azokhoz a megyei és városi törvényhatóságokhoz, melyek jégkárt nem szenvedtek, fölhivásokat küldött adományok gyűjtésére.

VIDÉK.

A pellagra Szatmármegyében. A pellagra, a szegények betegsége, egyre terjed Szatmármegyében. A borhídi 13 eseten kívül a színérváraljai járásból 5 és az erdődi járásból 3 esetet jelentettek be. A nagykarolyi kórházban 5 egyén volt kezelés alatt s ezek leginkább az erdődi járásból kerültek oda. A színérváraljai betegeket részben otthon, részben a szatmári kórházban kezelték. A pellagra-eseteknél konstatálva lett, hogy minden beteg egész télen át tengerilisztből készült táplálékkal élt és a betegeknek legnagyobb része előzőleg maláriában is szenvedett. A megfigyelés alá jutott betegeknek nagyobb része a táplálkozás javítása után jelentékenyen jobban lett, néhány betegnél azonban olyan nagyfokú ideges tünetek jelentkeztek, amelyek a tébolyodottsággal határosak. A földművelésügyi miniszter a pellagrás betegek segélyezésére az alispán kezeihez segélyt utalványozott.

Pályázatok. A nagyvárad kir. pénzügyigazgatóság kerületébe tartozó tenkei kir. adóhivatalnál egy iroda kezelési gyakornoki; a n.-várad kir. törvényszéknél egy irnoki; a székelyhídi kir. járásbírósnál irnoki állásra.

Meggyilkolt házaspár. Jász-Apátiban nagy izgalmat kelt egy házaspár ellen elkövetett gyilkossági merénylet, melyet egy agg házaspár ellen követtek el. Az esetet szenzációssá teszi, hogy olyan a háttere, a melynél nines kizárva, hogy a gyilkos merénylet az áldozatok fia. A gyilkosságról a következőket írják nekünk: **H u b a y** István gazdálkodót és feleségét a házban ma reggel halálra sebezve ta-

lálta meg a pítvar ajtóban. A szerencsétlen emberek künn aludtak a konyha ajtaja előtt és a tettes alvó állapotukban támadta meg és sebezte meg őket. Az asszony sebe következtében már meghalt, a férfi pedig a halállal vívódik. Fekete vizsgálóbíró már megindította a nyomozást. Gyanu az áldozatok fiára, Hubay Miklós nős gazdálkodóra irányul, a ki már régóta zaklatta az öregeket, hogy adjanak neki 300 frtot s mikor ezek megtagadták, azzal fenyegetődött, hogy agyonlövi őket. A vizsgálat folyik.

UJDONSÁGOK

* **Levélgyűjtő szekrények a kisvasuton.** A következő, a közönség tájékoztatására szolgáló sorok közlésére kértünk fel:

A nagyvárad tekintetes posta és távirda igazgatóság rendelete folytán f. évi augusztus 1-től kezdve a helyi vasut minden közlekedő rendszer vonalánál egy-egy levélgyűjtő szekrény lesz alkalmazva s a közönség rendelkezésére bocsátva.

A levélgyűjtő szekrényekből a levelek a pályaudvari posta és szolgazemélyzetek által — minden posta indítás előtt fognak kivételni — vagyis naponta 5-ször és pedig: délelőtt 8 és 11 $\frac{1}{2}$ órákor délután 3, 6, és 9 órákor.

A levélgyűjtő szekrények, szembetűnő színűre vannak festve, mindenkor a közlekedő vonatok egy kosiján a nagytemplom felé eső oldalán találhatók.

Miről kérem a Tekintetes szerkesztőség becses lapja útján Debreczen város tisztelt közönségét értesíteni.

Debreczen p. udvar posta távirda hivatal

Popovits István,
posta és táv. főtiszt hiv. főnök.

* **Harmadfélmillió per.** Debreczen városa és a hajdúvármegyei Szovát község, majd ennek volt urbéres és zsellér lakosai között hatvan évig folyt a per, amely a kir. kuria nemrég hozott ítéletével valahára végleges eldöntést nyert és pedig Debreczen város javára. Debreczen városa mint szováti földes ur még 1839-ben kezdett egy urbéri rendezési és elkülönítési pert. Mindjárt akkor azt állították a szovátiak, hogy ők semmitsem kaptak a 6876 kat. holdas Nagymező nevű pusztából s félszázadon keresztül vitatták azt egyezkedések és többször megújított perek során. 1859-ben barátságos egyezkedés kíséreltetett meg a felek között. A szovátiak szerint a város küldöttei 2002 kat. holdat meg-

is ajánlottak, de a felperesek azt keveselték és ezenkívül még harmadfélezer hold földet követeltek. Ezzel szemben Debreczen azt hozta föl, hogy sem hatósága, sem közgyűlése ilyen fölhatalmazást megbizottainak soha nem adott s ha történt volna is eféle ajánlat, az nem lehet kötelező. Mégis a szovátiak ezen az alapon pereltek s 1860 óta három ízben ujtották meg a pört, és háromszor vesztették el valamennyi fórumon. — Legutoljára Kiss Gábor, Szöllösi Imre és társai volt urbéresek és zsellérek 1897-ben kezdtek új pört a város ellen; a félmillió forintot érő 2002 kat. holdon kívül még kerek kétmillió forint időközi haszonélvezetre is igényt támasztottak. Debreczen város részéről Abraham László t. főügyész és magánlevéltári ügyvéd vitte a pört, amelyet ő már másodízben (először 1892-ben) nyert meg szerencsésen. A debreczeni törvényszék, tábla és a kuria egybehangzó ítéletükkel elutasították a felpereseket. A hatvan éves pör iratai megőrzés végett Debreczen város titkos levéltárába kerülnek, amelyet a debreczeniek még ma is úgy elzárnak a nyilvánosság elől, mint ahogy a mesebeli várat őrizték a hétfejű sárkányok.

* **A népnépele.** A dalegylet tegnapi népnépele várakozáson felül sikerült. Tenger nép volt a nagyerdőn. A kisvasuton szorongva ültek a látni-valók után vágyakozók. Négy órákor a Rákócy indulóval vette kezdetét a népnépele. Nyomban rá öt dalárda énekelte a Hymnuszt, amit az óriási közönség levett kalappal hallgatott végig. Azután vették kezdetüket a versenyek, amelyeknek jó részét csak nagyon kevesen láthatták az óriási közönség örökös tolongása miatt. Legkiemelőbb pontjai voltak az ünnepélynek a dalestély, a hangverseny és a tűzijáték, amelyekben óriási közönség gyönyörködött s amely várakozáson felül jól sikerült. A népnépeleéről s annak lefolyásáról részletesebben lapunk reggeli számában emlékezünk meg.

* **A dalegylet köszönete.** A debreczeni dalegylet által tegnap rendezett népnépele alkalmából, az ünnep fényes sikerének biztosításáért hálás köszönetünket nyilváníjuk B. Ruzsinszky Ilona és F. Kállay Lujza urnőknek, Dr. Láng Sándor, Dörslag Konrád, Szabó Antal, Nagy Dezső és Ifj. Szilágyi Imre uraknak, a debreczeni Onkéntes tüzoltó egyesület, Acs ifjuság dalköre, Iparos ifjak dalköre, Munkás dalegylet Petőfi dalkör működő tagjainak, általában pedig mindazoknak, akik egyletünknek ezen újabb vállalkozását szives közreműködésükkel sikerre juttatták. Debreczen 1898 Aug. 1. a debreczeni dalegylet elnöksége.

* **A fejős tehén nyertese.** A debreczeni dalegylet által tegnap megtartott népünnepen a közönség részére ajándék gyanánt kisorsolt fejős tuhén nyerő száma 27—71. A kisorsolt számnak ellenőrzési jegye a dalegylet pénztárnokánál van őrizet alatt. Aki nyerő számnak megfelelő belépő jegynek birtokában van, sziveskedjék annak felmutatása mellett a dalegylet pénztárosa Bárdos Géza urnál (közgazdasági bank) holnap azaz kedden déli 12 óráig jelentkezni. E határidő eredménytelen eltelte után a kisorsolt tehén a dalegylet pénztára javára lesz értékesítve. Debreczen, 1898. augusztus 1. A debreczeni dalegylet elnöksége.

* **Tolvaj kereskedő segéd.** Stern Izidor debreczeni paplangyáros jelentést tett tegnap a rendőrség előtt, hogy Löw Izidor nevű segédje már öt régóta lopja. A dolognak úgy jött nyomára hogy egy hordár, kit Löw egész vég vászon eladásával bizott meg, — fölvilágosította a bünös kereskedő segéd manipulációjáról. Stern rögtön a rendőrségre sietett, mely a jelentés folytán azonnal intézkedett a tolvaj kézrekerítése iránt. Kis idő múlva elfogták. Löw a rendőrség előtt beismerte, hogy a vég vásznat ő akarta a hordárral eladatni, de a Stern üzletében eddig történt tolvajlásokra vonatkozólag erősen tagad. — A vizsgálatot a II. ker. rendőrség erélyesen folytatja.

* **Találatott.** A gázgyár mellett lévő váltóöri bódében két buldogfajú talált kutyát őriznek. Igazolt tulajdonosa a kutyákat ott átveheti.

* **Második megnyitás.** Erős Jakab Magyar királyhoz címzett fényes kávéházának második megnyitó estélyét ma tartják meg Rácz Károly kitűnő zenekarának közreműködése mellett, amelyre ez uton is és újból tisztelettel meghívja a közönséget Erős Jakab tulajdonos.

Gyilkosság a hadházi utcán.

— Saját tudósítónktól. —

Az éjjel két óra után szörnyű kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság történt a hadházi utcán.

Benka Jánost, egy ottani mulató ház tulajdonos nőjének a kedvesét az éj sötétjében az utcára csalták ki s ott irtózatossal kegyetlenséggel addig ütötték verték, míg az agyveleje ki nem lottyant.

Az esetről az alábbiakat írja lapunk tudósítója:

Mulató ellenségek.

A hadházi utca egyik rejtett helye Nagy Istvánné mulató háza. Oda tartott tegnap éjjel három legény három

óriási tölgyruddal. Ármós Sándor urasági inas volt a vezér, Pál Sándor és Kincses Gyula kenyeres pajtásai a büntársak.

Azzal az előre és jól megfontolt szándékkal mentek a Nagy Istvánné mulató házába, hogy még az éjjel elhuzzák a nótáját a vicze gazdának: Benke Istvánnak.

A tölgyrudakat a kapumélyedéséhez támasztották s ők hárman be mentek mulatni. Duhajkodtak veszettül s mikor már megsokallották a mulatást, körülfogták Benka Jánost és szép szóval kicsalták az utcára.

A szerencsétlen ember mitsem gyanítva hallgatott szavukra és követte egykori ellenségeit, akik már régóta keserű haraggal voltak ellene eltelve.

A gyilkosság.

Mikor Benka János kilépett az utca ajtón, a három legény már kezében tartotta a más félöles hosszúságú tölgyrudat és egyszerre támadtak a szerencsétlen emberre.

— Meghalsz kutya! — kiáltotta az egyik.

— Leszámolunk veled kiáltotta a másik.

Benka János először még segítségért se kiáltott, hanem szembeszállt a támadókkal s ahogy tudta védte magát. Csak akkor kiáltotta el magát, mikor az első ütést kapta a fejére:

— Segítség! Segítség!

Valahol a másik utcában jártak a rendőrök, éppen rendes éjjeli körutjokat végezték. Az irtózatossal kiáltásra futásnak eredtek arra, amerről a segítségkiáltásokat hallották.

Ez alatt Ármós Sándor és társai folyton ütötték Benkát, míg csak a vér el nem borította a földön elterült embert. A két legény akkor vette észre, hogy az utca vége felől rendőrök szaladnak feljűk. Nyomban eldobták a rudakat s futásban kerestek menedéket. Ármós azonban úgy benne volt gyilkos tetteinek végrehajtásában, hogy tovább is ott maradt s ütötte a földön vonagló ember.

Mikor észrevette a rendőröket s elmenekülni akart, akkor már szemben állott vele s vasmarokkal ragadta meg Fekete István 40. számú rendőr.

Ármós szabadulni szeretett volna, megkísérelte szembe szállani a rendőrökkel, de azok lehető gyorsan ártalmatlanná tették.

Ezalatt természetesen más irányból is összefutottak a rendőrök a kia-

bálásra, zajra, lármára lámpával kifutottak a közeli házak lakói is. Akkor látták csak milyen irtózatossal összeverték a szerencsétlen Benkát. **A vér orrán, száján, fülén ömlött, agyveleje pedig kicsüngött fejéből a porba.**

Az egyik rendőr gyorsan a közelben lévő kórházba futott s onnan Dr. Dezső sietett a helyszínére, hogy segítsen a szerencsétlennek, aki még mindig vonaglott. — Amint megvizsgálta, rögtön kijelentette, hogy itt már nem lehet segíteni, a szerencsétlen ember néhány perc múlva kiadja lelkét.

Két rendőr az ölébe vette az összevert Benkát s a kórházba vitte. Alighogy beértek vele, meghalt.

A gyilkosok.

Ármós Sándort, aki uraságoknál, mint inas szolgált, megkötözték a rendőrök és felkísérték a központra.

Még ott mindjárt ki is hallgatták s azt mondta, hogy azért verték Benkát közös erővel agyon, mert az megsértette őket. Bevallotta büntársainak is a nevét és a rendőrök nyomban azok lakására siettek.

Ármóst lecsukták, Pál Sándort és Kincses Gyulát pedig, mert a lakásukon nem találták, keresték mindenfelé a városban, sőt hajnal felé a nagyerdőn és a közeli temetőben is, de a rendőrök nem találták sehol.

A vizsgálat, amelyet az első kezületi kapitányság vezet, folyik tovább.

VEGYES.

A viperacsipés áldozata. — Sztaima felsőzempléni községben most folyik az aratás. Hrabóczy Borbála is az aratók közé állott, de dacára annak, hogy ezen a vidéken sok a vipera, csizma nélkül végezte a munkáját. A vipera megesipte, de nem törődött vele. Másnap már mutatkoztak rajta a mérgezés tünetei s tegnap a szerencsétlen asszony iszonyu kínok közt meghalt.

76 éves nő öngyilkossági kísérlete. Bauer Teréz, egy 76 éves kegydíjas asszony, a liesinyi szegényházból tegnap Rodaunba ment. Utközben a malom-patak közelében egy fára hurkot kötött s felakasztotta magát. Nemsokára azonban egy bécsi kiránduló ment arra, ki az agg nőt a hurkóból kiszabadította. Azt mondta, hogy az intézetnél megdorgálták s ezt a megalázást nem akarta túlélni. Életmentőjének heves szemrehányásokat tett.

A közönség figyelmébe!

Napról-napra nagyobb érdeklődéssel karolja fel Debreczen közönsége a

DEBRECZENI UJSÁG-ot,

ezt a pártoktól, kormánytól és érdekköröktől
igazán független hirlapot.

Tömegesebben még nem sorakozott közönség vidéki lap lobogója, mint sorakozik most a „Debreczeni Ujság“ lobogója alá. Érti, tudja, meg van róla győződve mindenki, hogy szükség van egy

minden befolyástól ment hirlapra. — Ezért s másrésről változatos, gazdag, élénk tartalmáért tünteti ki mindég fokozottabb számban pártolásával a DEBRECZENI UJSÁG-ot a közönség.

A „Debreczeni Ujság“ minden lapot megelőzőleg táviratban közli az összes hazai, külföldi politikai és társadalmi eseményeket

még a fővárosi lapokat is megelőzve, részletes tudósításban hozza az országgyűlést. A legtöbb helybeli eseménnyel megelőzi a helyi lapokat.

Élénk, gazdag, tartalmas hirrovattal bír. Mindig közöl

két érdekes tartalmu regényt.

Rovatai: Tárca, politikai hírek, egyház, színház, vidék, különfélék, sport, egyesületek, művészet, hasznos tudnivalók, ismeretterjesztő, vegyesek és szerkesztő posta.

Közöl mindennap

mulattató apróságokat.

A „Debreczeni Ujság“ e mellett a legolcsóbb politikai napilap. Előfizetési ára egy hónapra házhoz hordva:

ötven krajczár.

Előfizetéseket elfogad a

Debreczeni Ujság

kiadóhivatala
Hungaria palota bejárat Kádas-uteza felől.

